

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: József 5—33. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat Igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

Szociális munka és az iskola.

A keresztény szociális szervezkedést hazánkban hatalmas lendülettel vitte előbbre a keresztény szociális központ által rendezett szociális kurzus tevékenysége.

Az előadók lelkiismeretes munkája megtermi gyümölcsét. A magyar társadalom máris felismerte, hogy a keresztény szocializmus tulajdonképpen hazánkban lényegében nem más, mint nemzeti szocializmus. A magyar nemzetnek a mai kor igényeihez mért lelki művelésére törekvő szervezkedés ez, hogy hazánk határai között a tudományosság, az irodalom, a művészet, földművelés, az ipar és kereskedelem minden vonatkozásában az egységes magyar nemzet kulturális emelkedését és ezáltal a nemzet erejét, öntudatát és állami életének nagykorúságát biztosítsa.

A szociális hét előadói tárgyuk szerint többekévesbbé az iskolát, mint minden szociális tevékenység legfontosabb tényezőjét méltatták. Mi ezt természetesnek találjuk, mert ugyan ki akarhat eszméket, új életalapokat teremtő életigazságokat a nép között életrekihatóan terjeszteni — iskola nélkül.

Az iskola fontossága a mai életviszonyok által legalább is megkétszereződött. Tényleg: azé a jövő, akié az iskola. Az iskola a nemzeti élet alapvető tényezője.

Prohászka Ottokár dr. szekesfehérvári püspök a szociális hét megnyitó ülésén hatalmas egyénisége egész súlyával a magyar nemzet elmaradottságának főokát abban látja, hogy *népiskoláink nincsenek arra beállítva, hogy egy életképes népet neveljenek.* Ennek következtében van intelligenciánk, amelyet azonban az iskolák nem képesítettek arra, hogy dolgozzék. Tanít itt nálunk minden: a hagyomány, a szokás s mindezt nézi az ázsiai tunyaság. Szinte hihetetlen, hogy pl. a *mezőgazdaság érdekében mily keveset tettek a mi iskoláink.* Ennek az az oka, hogy egész kulturánk nem belőlünk fakadt, nem nálunk forrt ki, hanem importált, gyors tempóban ránk erőszakolt formák komplexuma. Magyarország igazán nem kulturvilág; egész műveltségünk nem képesít minket arra, amiben nekünk vezetnünk kellene, ha azt a helyet akarnók elfoglalni, amelyet el kell

foglalnunk: egy művelt mezőgazdasági állam helyét. Intézményeink, törvényeink, jogalkotásunk: mind idegen mintát majmoló csinált dolog. Kormányaink mindig merkantilista és liberális jelszavakon nyargaltak, nemzetünk vezetői nem értették meg, hogy a szabadság nem a nép rabságbaejtésére való. Ahelyett, hogy erős mezőgazdasági Magyarország alapjait rakták volna le, mindig *bámulták Angliát.* Ez elmaradottságunk orvoslására *fejlesszük a mezőgazdasági szaktudást* téli tanfolyamok tartásával, vándortanítók előadásával és mozikepekkel, megismeretterjesztő füzetekkel tartjuk ébren népünk érdeklődését. A jövőt illetően pedig *reformáljuk meg a népiskolát* és emeljük azt ki a doktrinér intellektualizmus módszeréből. Ne ragok és tanok közé állítsuk a magyar nép fiát, hanem helyezzük őt olyan miljöbe, amelyben él s amelyben a látottak fejlesztik kezét, szemét és eszét. Nagyképűsködő pedagógusok helyett pedig a gyakorlati élet és az igazi életbölcsesség embereire bizzuk nevelését. A katonaság is teljesíthet e téren missziót, ha megtanítja írni és olvasni fiainkat és a kor színvonalán álló gazdaságra neveli őket.

Több felszólalás és előadás érinté még az iskolát és a nevelőtanítás szociális munkájának jelentőségét. Ezekkel érdemük szerint a jövő számokban foglalkozunk. E.

A keresztény világnézet és a nevelés.

Irta: *Szabolovszky János.*

Haború van, amely pusztít, öldököl. Keresik a szalakat, amelyek a béke felé vezetnek. Azonban ebben a rettenetes világegésben nehéz a béke szálait felfedezni. Az erőkben összhangtalanság honol; tehát oly tényezőkre van szükség, amelyek ezeket a zilált, kuszált, ellentétes erőket az összhangba: a békébe terelik.

De vajjon mi azok a tényezők, amelyek ide vezetnek? Hogy erre a kérdésre röviden és tárgyilagosan megfelelhessünk, bele kell pillantanunk az emberi erők lényegébe, céljába.

Az ember célja: a fejlődés. A fejlődés pedig a nemesbüléssel társul. Ez a nemesbülés egyre csiszolja, simítja az ellentétes erőket; azokat az erőket is,

amelyek a gyűlölködést, a túlságos egoizmust táplálják, növelik. Ami az emberi fejlődés útját korántsem szabad önmagára hagyni: a nevelésnek kell ezt az utat kijelölni. Meg kell jelölni a végeit, az emberi erők gyűjtőpontját. Ez a gyűjtőpont, ez a gyűjtőlenese nem egyéb, mint a világnézet kialakítása. Azonban a világnézetnek számos faja, minősége van.

Vannak világnézetek, melyek az összegyűjtött emberi erőket ismét szétszórják: czele zavart, sűrűdést, torradalmat, háborút stb. okoznak a társadalomban, vagy a társadalmak között. Most látjuk csak igazán, hogy a háború nem lehet célja a nemesbülésnek, az emberiség fejlődésének. Nekünk oly világnézetre van szükségünk, amely korántsem a háborúra, hanem a békére törekszik. Ez a világnézet nem lehet más, mint a keresztény világnézet. Ebben a világnézetben megtaláljuk mindazt, amit a békés fejlődés, az emberiség boldogsága követel. Ennek a világnézetnek a csúcspontja: a szeretetben van. A szeretet pedig a béke alapja, a nemesbülés feltetele. A keresztény világnézet általánosítása, erősítése, fokozása egyenlő a béke általánosításával, erősítésével, fokozásával. Megóvja az emberiséget, a társadalmakat a háborútól, a megsemmisüléstől. Megteremtí az élet boldogságát: mely után minden földi lény epekedik. Az állatok ösztönszerűen törekszenek a békében rejlő boldogságra, az ember csak eszakarátával juthat oda.

A világnézet az emberi gondolatoknak, érzéseknek, érzelmeknek, erőknek egy végső pontban való egyesülése. Az, ami a keresztény világnézetnek jellegzetes ad, a hit, a vallás érzelme.

Az Isten fogalma a tökéletesség, az összhang fogalmakkal társul. Eszerint a keresztény világnézet egyenlő az emberi gondolkodás, érzelem, erő összhangjával. Nem elég csupán csak az, hogy a gondolatokat, érzéseket, az erőket egy végső pontba tereljük, hanem arra is kell törekednünk, hogy az akkét összpontosított, a végső rendszerbe összefoglalt gondolatok, érzelmek, erők, érzelmek ezáltal teljes megnyugvást, enyhülést találjanak. Szűnjék meg az erők, gondolatok, érzelmek különbözősége, ellentéte s működésük egy közös ütemben találkozzék egymással.

A lélek eme megnyilatkozásának, erő kifejtésének együtteműsége az, mit az emberi boldogság kíván. A világnézetet eszerint oly végső fogalomba kell behelyeznünk, amely az abszolút összhangot, tökéletességet, boldogságot, békét jelképezi.

Ez a fogalom nem lehet más, mint az *«Istenség» fogalma*. Minthogy ez a fogalom a keresztény vallásban a legtisztább, a legragyogóbb, ezt a fogalmat kell tehát a világnézet kialakítása alapjául elfogadnunk és használnunk. Ebben a világnézetben megjeljük mindazt, ami a világbéke megalapozását, állandósultságát célozza. Számos historiai aldat világosan bizonyítja, hogy a keresztény világnézet mindenkor nagy szerepet játszott a béke megteremtésénél. Aszét szört, ellenséges erőket a *«szeretet» fogalmában összegyűjtötte*, amelyből a kölcsönös megértés, megbecsülés, értékelés fakadt. A mostani világegyesben mindent el kell követnünk, hogy ez a világnézet általánosuljon, terjedjen a népek, társadalmak között. Leesillapodnak a háború hullámai, mert a szétszört, az ellentétes gondolatok, érzelmek, erők egy végső pontban: a keresztény világnézetben találkoznak. Elsőbben az iskolára hármlik a feladat, hogy ez a világnézet terjedjen és erősödjék. Ez legyen a nevelés végső célja és eredménye!

Az én tanítóm.

Az én tanítóm sokra megtanít,
Telt marokkal szörja kíneseit,
Dúsan megrakva mindig tarsolyom,
Ha töle távozom.

A gyenge gyom, az erőstörzsü tölgy,
A domb, a hegy, a virághimes völgy,
Bimbőska bokrokalkja arnyas rejtéken,
Világ, az Isten szép egén,
Madárkak csicsergő, esacska szája,
Ablakomra hajló kis akácia ága.

Lélek, mit rejt mosolygó gyermekarc,
A földi por-parányok közti harc,
A természetben rejlő öserő,
Titok, a gyenge embert leverő,
S minden egyes sejt,
Mely egy örök törvényt magába' rejt.

A magány, mely gondra készíti az elmét
Minden mit ilyenkor kérdeni merész
A máskor gyáva, félénk ember-ész.

A vihar, mely vészes villámokat dörget,
Tengerek tükörén vad hullámot görget,
Félelem — mely sokat imádságra indít —
A tanítóm.

És sokra megtanít
Együtt vagy külön, mind csak egyet mond.
Amint beszél, mint egy szép karének,
Dicsőymust zeng az egék Istenének.

Kaszap Béla.

HIREK.

A tanítók fizetésrendezése. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter elkészítette javaslatát a tanítók fizetésrendezése dolgában. A tervezet eltörli a kétezer koronán alul levő fizetést és három új osztályt léptet életbe: a X., IX. és VIII. osztály. A X. osztályban a legkisebb fizetés 2000, a legnagyobb 2400, a IX. osztályban a legkisebb 2600, a legnagyobb 3200, végül a VIII. osztályban a legkisebb 3900, a legnagyobb 4200 korona. A VIII. osztályba a tanítók 20, a IX-ikbe 40, a X-ikbe szintén 40 százaléka kerül. A fizetésrendezés nemcsak az állami tanítókra, hanem a felekezeti és községi tanítókra is kiterjed. A lakásber egyelőre a régi marad, mert az a terv, hogy a lakásbért háború után külön rendezik az akkori lakásviszonyok alapján. A tanítók a törzsfizetésen kívül mégkapják továbbra is eddigi családi pótlékukat, megmaradnak továbbá 75 százalékos háborús segítségük birtokában és kapnak ezer korona ruhasegítségét is. A pénzügyminiszteriumban most folyik a számítás a rendezés pénzügyi részéről. Lapunk zártakor vettük át e közlést a *«Budapesti Hirlap»*-ból.

Jutalom a magyar beszéd tanításáért. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter a magyar nyelvnek nemzetiségi vidéken való sikeres tanítása, valamint annak a közhasználatban való megkedveltetése körül kifejtett kiváló buzgalom és tanítói működésükben szerzett társadalmi érdemeik el-

ismerésül az e célra szolgáló Kalmár József-alapítványból *Lengyel Géza* vízvári róm. kath., *George Zakariás* monostorszentgyörgyi gör. kel., *Rostás Teréz* laskafalui róm. kath. elemi népiskolai tanító-nak is egyenként kétszázharminc (230) korona jutalmat adományozott.

Tanítóképzőintézetek igazgatók előléptetése. A király *Amberg József* temesvári, *Geöcze Sarolta* budapesti II. kerületi és *Párvy Sándor* stubnyafürdői állami elemi népiskolai tanító-, illetve tanítónőképzőintézetek igazgatókat a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Hitelekezeti tanítók szabadságolása. Az állami és községi iskoláknál alkalmazott tanítók, ha egy évnél nagyobb szabadságot vesznek igénybe, azt csak illetményeik beszüntetése mellett tehetik.

A hitelekezeti iskolákban azonban gyakrabban előfordult, hogy egyes iskolafenntartók egy évnél nagyobb szabadságot is engedélyeztek a tanítóknak, anélkül, hogy illetményeik beszüntetéséről intézkedtek volna.

A miniszter most egy felmerült esetről kifolyólag utasította a kir. tanfelügyelőségeket, hogy minden ilyen esetet éber figyelemmel kísérjenek s az állami helyen beszüntetéséről haladéktalanul intézkedjenek.

A kath. iskolák *Rendtartási Szabályzata* részletesen intézkedik a tanítók szabadságolásánál követendő eljárásról. E szabályzat hasonlóan intézkedik a miniszteri rendelkezéssel.

A várakozási idő leszállítása. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1918. évi 154.000. sz. rendelete az 1913. évi XVI. és 1913. évi XL. t.-c. hatálya alá tartozó tanító- és óvókról olyképen

intézkedik, hogy az előlépésre, a magasabb fizetésre igényt adó szolgálati időt (várakozási időt) 1918. évi június hó 1-től számítandó hatállyal 3 évre leszállítja. A kezdő javadalmazásban a szolgálati idő változatlanul megmarad.

Tanulók személyi adatainak bevezetése. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 54.088—1918. VI. a. számú rendelete alapján az egyházi főhatóságok előírják, hogy a rendelkezésük alá tartozó összes népoktatási intézetekben, a tanító- és tanítónőképzőintézetekben a tanulók személyi adatai a neveknek betűszerinti lemásolásával szigorú felelősség mellett tanköteles korban a 174.425—1911. IV. c. belügyminiszteri rendeletben előírt Tanúsítványból, azontúl pedig az állami anyakönyvi hivatal által kiállított születési anyakönyvi kivonatok alapján állapíttassék meg a tanulók vallási hovatartozandósága is.

Fontos curiai döntés. A m. kir. Curia jogegységi tanácsának 16. számú polgári döntvénye. A felekezeti iskolák és iskolai internátusok alkalmazottai (tanító, kezelő, szolgáló- és cselédszemélyzete) az 1907: XIX. t.-c. 1. §-a értelmében betegség esetére való biztosítási kötelezettség alá esnek-e? Határozat: *A felekezeti iskolák és iskolai internátusok alkalmazottai (tanító, szolgáló- és cselédszemélyzete) az 1907: XIX. t.-c. 1. §-a értelmében betegség esetére való biztosítási kötelezettség alá nem esnek.* Kelt Budapesten, a m. kir. Curia I. jogegységi tanácsának 1918. évi április hó 20. napján tartott ülésében. Hitelesített a m. kir. Curia I. jogegységi tanácsának 1918. évi április hó 27. napján tartott ülésében.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Hubafalvai (u. p. Moraván, Nyitram.) róm. kath. osztatlan népiskolához f. évi szept. 15-től 1919. február végéig terjedő időre férfi vagy női helyettes tanerő kerestetik. Fizetése törvényes, egyszobás lakás, 8 úrméter tűzifaátalány. Az állás végleges betöltésénél rendes tanerőnek megválasztható. *Iskolaszék.* 582—1

A bánkeszi-i róm. kath. elemi iskolához két helyettes tanerő kerestetik. Fizetésük szorgalmi időre egyenként havi 80 kor., egy-egy butorozott szoba és háborús állomány. Pályázati határidő szept. 29. *Az iskolaszék.* 648—1

Ürmény-mezőkeszi (Nyitram.) pusztai róm. kath. jellegű uradalmi iskolánál, megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettetik. Köteleesség: az osztatlan- és ismétlőiskolát tanítani, szükség esetén az ürményi kántort helyettesíteni. Javadalma a nagysurányi cukorgyár bérzadásától mint fenntartótól: természetbeni lakás, szabad fűtés, világítás, kerten kívül törvényes készpénzfizetés. Tanítási nyelv magyar, tót nyelv szükséges. Szünidőben a bérzadásban megfelelő díjazás mellett segédkezhetik. Német nyelvet bíró, zongorázni tudó férfi tanerő előnyben részesül s ilyen mellékjövdelemre számíthat. *Az ürményi róm. kath. iskolaszékhez* címzendő kérvények, melyben a családi állapot és katonai viszonylat is feltüntetendő, határideje okt. 1. 638—1

A gerencséri (Pozsonym.) róm. kath. elemi népiskolánál oszlatlantánítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: rendes lakás, kertilletmény 20 kor., községi pénztárból 100 kor., a törvényes fizetésekiegészítés államsegélyből.

Kérvények okt. 1-ig benyújtandók. Választás okt. 6-án délután 4 órakor. Személyes megjelenés előnyös. Az állás a megerősítés után azonnal elfogalandó. *Iskolaszéki elnök.* 651—1

A bélaházi (Pozsonym.) kéttanerős iskolánál tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: szép lakás, kert, törvényes fizetés, kilátás szép mellékjövdelemre. Kötelesege addig, míg a hadbavonult kántortanító visszajön az összes iskolákat tanítani, szükség esetén hittanra is, ismétlőiskolát tartani, kántori teendőket megegyezés szerinti díjazás mellett végezni, gyermekeket öszel és tavasszal naponként, télen vasárnapokon is a templomba vezetni és felügyelni. A tót nyelv tudása szükséges, személyes megjelenés előnyös. Pályázati határidő okt. 1. 655—1

Garamújfaluban államilag segélyezett róm. kath. kántortanítói állomás, nyugalomba vonulás folytán megüresedett, amelynek betöltésére szept. 30-ig pályázat hirdettetik. Lakása: 3 szoba, konyha, kamra, pince, istálló és faskamrából áll. A szántóföldek, 6 katasztrális hold, bérbe vannak adva. Kántoriakat az anyaegyházon kívül Garamapáti és Garamsolyos községekben, úgyszintén Pusztaszentkeresztben is végezni köteles. Az állomás azonnal elfoglalható. 657—1

A királyfiakarcsai (Pozsonym.) oszlatlan iskolához férfi tanító kerestetik szept. 30-ig. *Iskolaszéki elnök,* Egyházkarcsa. 669—1

A csolnoki (Esztergom.) róm. kath. hitközség rendes kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: 1 szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin; 12 hold és 3268 □-öl szántóföld, 493 □-öl kert. 30·5 úrm. dorong tűzifa, 30 mm. szén, szénnaváltság 12 kor., terményvált-

ság 252-96 kor., községi segély 200 kor., kegyuri állandó adomány 8404 kor. és stóla. Pályázati határidő *szept. 29.* Pályázatok *Manning Károly* plébánosnak küldendők. Német nyelv tudása szükséges. 660—1

Coborfalvi (Nvitram) filiális róm. kath. iskolánál megüresedett tanítói, illetve tanítónői állásra pályázat hirdettek. Javadalma: lakás és kerten kívül a községtől 1000 kor., ismétlőiskoláért 30 kor., fűtésre 10 m³ fa behordva, melyből fele a tanítóé, értéke 250 kor., iroda-álmány 8 kor. Orgonálásért egy szántó használatára (60 kor.) Nemorgonálás esetén a szántó használata, illetve a 60 kor. a fizetésből az előnékes javára levonatik. Magasabb díjfokozat esetén államszegélyes kiegészítés. Tót nyelv szükséges. Bővebb felvilágosítás megkeresésre levélben. Kellően felszerelt kérvények a jelenleg élvezett díjfokozat igazolásával *szept. 30-ig* a holicai *róm. kath. plébániára* küldendők. Választás október 6. Személyes megjelenés előnyös. 666—1

Az **ipolyviski** róm. kath. iskolaszék tanítónői állásra *okt. 5-iki* határidővel pályázatot hirdet. Jövedelme törvényszerű. Lakás természetben, mely áll két szoba, konyha, élestar és pinceből. Felszerelt kérvények *Kovács István* plébánoshoz küldendők. Ipolyvisk (Hontmegye). 670—1

Az **alsóbotfalvi** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetnek *szept. 29-ére*. Kézpénzjövödelem 19872 kor., 3 kat. hold szántó, 7 kat. hold legelő, 6 kocsis ága, a díjlevélben 4106 kor. értékelve. Többi törvényes államszegély. Lakása: két szoba, konyha, kamra, istálló, fakamra, házikert. Tót nyelv tudása kötelező. Hetköznapon az orgonálás nem kötelező, ha azonban elvállalja kap a hitközségtől 4 mm. rozstól és 70 kor. kézpénzt. E két utóbbi tétel díjlevélben felvéve nincs. Egyéb kötelezői a díjlevél szerint. Pályázhatnak okleveles kántortanítók. Felszerelt kérvények *róm. kath. iskolaszék*hez címezve a plébániahivatalhoz küldendők. A megválasztott köteles az állomást azonnal elfoglalni. 674—1

Péterházan alapítandó róm. kath. osztatlan népiskolához tanerő kerestetik. Javadalma: 1200 kor. kezdőfizetés, 1200 kor. háborús pótlék, 240 kor. laktér, fűtés és világítás, egy szoba, konyha és előszobából álló lakást az uradalom 100 koronáért rendelkezésre bocsát. A gazdatiszt gyermekeinek tanításáért mellékjövödelem. Pályázati határidő *10 nap*. Állás azonnal elfoglalandó. Ajánlatok *Keszler és Schnabel* földesurakhoz intézve *Pehartz Ferenc* gazdatiszt, Péterháza, u. p. Csúz (Komáromm.) címre küldendők. Állomás *Perbete*. 685—1

Nyitrapásztói róm. kath. iskolaszék helyettes tanítót (tanítónő, óvónő) keres. Fizetése tanítási hónapokra havi 140 kor., többire 80 kor., lakás, fa. Kántoriakban jártasnak stóla. Határidő ezen hirdetés megjelenésétől számított *15 nap*. *Iskolaszék*. 710—1

A **szőgyéni** héttanerős róm. kath. népiskolánál lemondás folytán megüresedett tanítónői állásra pályázat hirdettek. A megválasztott javadalmazása: a) a községtől 100 kor. fizetés, 240 kor. laktér, 20 kor. kertilletmény és természetben kiszolgáltató téli fűtés; b) törvényszerinti államszegély. A megválasztott köteles a reá bizott osztályt tanítani, a gyermekekre a templomban felügyelni s a leány növendékeket a kézimunkára oktatni. Pályázati határidő *szept. 29.*, mely napon a választás is megtörténik. Személyes megjelenés előnyös. Az állás azonnal elfoglalandó. Szőgyén (Esztergom.) *Ziskay Imre* iskolaszéki elnök. 705—1

Egri érseki megye.

Tarnaörs (Hevesm.) róm. kath. iskolához helyettes tanító kerestetik. Fizetése havi 80 kor. Kötelessége: III—VI. fiúosztály és ismétlőfiúk tanítása, az állás *okt. 1-én* elfoglalandó *okl. tanítónők* esetleg *óvónők* is pályázhatnak. Kérvények r. k. isk. elnök címére *Erk. (Hevesm.) kéretnek. Bakó Miklós* kántortanító. 511—1

A **felsőnyárádi** kántortanítói állásra a «Népnevelő» 15. és 16. számaiban közölt pályázat határideje *szept. 29-ig* meghosszabbított. 551—1

A **dövényi** róm. kath. rendes tanítói állás állami tanítóvá történt kinevezés folytán megüresedett, melyre

az iskolaszék pályázatot hirdet. Nők is pályázhatnak. Lakás természetben. Fizetés törvényszerű. Kérvények *szept. 15-ig* plébániahivatal Felsőnyárad (Borsodm.) küldendők. 552—1

A **kompolti** (Hevesm.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 2 szoba, konyha, kamra és kert. Községtől 800 kor., ismétlőiskoláért 100 kor., fűtés-olakezelésért 40 kor. és törvényszerű államszegély. Kellően felszerelt kérvények *szept. 25-ig* alulirtoz küldendők. Választás *szept. 29-én*. Az állás azonnal elfoglalandó. Kántorságban jártas előnyben részesül *Vince Alajos*, isk. elnök Kápolna. 608—1

A **hevesi** róm. kath. iskolaszék két hadbavonult tanító megüresedett állására helyettes tanítót vagy tanítónőt keres. Javadalmazása 8 óra 1500 kor. Pályázni önjártók, kérvényüket *Buczkó János* iskolaszéki elnökhöz címezve *okt. 1-ig* adják be. 718—1

Tiszanána (Hevesm.) róm. kath. iskolához helyettes tanító vagy tanítónői állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Fizetése: állam- és háborússegéllyel szorgalmi időre 1000 kor., lakás és 60 kor. fűtésre. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Mattyasovszky Kálmán* esp. plébános címére küldendők *okt. 1-ig*. 661—2

Sátai róm. kath. II. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása a hitközségtől 100 kor., egy szoba, 120 kor. lakáspótlék, 20 kor. kertilletmény és az államtól megfelelő fizetékiegészítés. Nők is pályázhatnak. Határidő *okt. 1.* Állás azonnal elfoglalandó. Cím *Iskolaszék* Sata, Borsodm. 653—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **necpáli** (Turócm.) róm. kath. elemi iskolához helyettes tanerő kerestetik. Törvényes fizetés, lakás. Tót nyelv kívánatos. Romantikus, egészséges, fenyves vidék, körülbelül 20 növendék. Határidő: hirdetéstől számított 10 nap. *Plébániahivatal*. 664—1

A **mosóci** (Turócm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Díjlevél szerinti évi jövedelme 1200 kor. Kegyürtől a kántoriak lelkiismeretes teljesítéséért 200 kor., ugyanezen címen a hitközségtől 100 kor. Törvényszerű egészséges lakás házikerttel, amelynek ezidei fél termését, ha állását azonnal elfoglalja, ingyen kapja. Kegyuri adomány, női kézimunka elemeinek tanításáért évente 20 m³ tűzifát kap, itteni értéke 800 kor. Tanterem fűtésére külön 12 m³ keményfa felaprítva jár. A tót nyelv ismerete szükséges. Kántortanítói oklevéllel, keresztlevél, összes működési bizonyítványokkal, katonai és családi állapotot és eskütételt igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok e hirdetés kézhezvételétől számítva *10 napon* belül a mosóci *róm. kath. iskolaszék* elnökéhez nyújtandók be. Alkalmos férfi tanerő hiányában, helyettesi minőségben felfogadtatik okleveles tanítónő, óvónő, esetleg nyugdíjas kántortanító is; ez esetben javadalmazása havi 150 kor. Női kézimunkatanításáért a fent említett tűzifajarandóság, valamint az állás haladéktalan elfoglalása esetén a házikert ezévi fél termése a helyettes részére is biztosítottnak tekintendő. Kívánatos, hogy a helyettesi minőségben alkalmazandó is haladéktalanul nyújtsa be okmányolt folyamodványát. 640—1

Turócremeti róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek államszegélyes fizetéssel, lakással, hozzátartozókaival. *Okt. 10-ig. Iskolaszék*. 688—1

Erdélyi egyházmegye.

Csöbi róm. kath. iskolához helyettes kerestetik. Óvónők, nyugalmazott tanerők is elfogadtatnak. Nagykendő. *Iskolaszék*. 636—2

Szentgyházafalvi kath. iskolánál megüresedett segéd-kántortanítói és a tanítónői állásra pályázatot hirdetünk. *Szept. 27-ig* pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. A segédkántortanítói állásra férfi pályázók hiányában egy évi helyettesítésre tanítónő vagy óvónő pályázatát is elfogadjuk. Fizetés törvény szerinti, kötelességek díjlevélben fognak megállapítani. Állások kinevezés után azonnal elfoglalandók. *Iskolaszék*. 690—1

A **harasztosi** (Torda-Aranyosm.) róm. kath. kántor-

tanítói állomásra *szept. 30-ig* pályázat hirdettek. Fizetés: lakás, veteményes kert és stórával együtt 814 kor. a hitközségtől, a többi államsegély szolgálati idő szerint. Kötelesség: az I—VI. oszt. mindennapi tankötelesek tanítása és a kántori teendők végzése. *Iskolaszék.* 703—1

Győri püspöki megye.

A lakompaki (Sopronm.) róm. kath. iskolaszék rendes osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: a hitközségtől évi 200 kor. és kertvátság helyett szabad fűtés, fűtési-kiegészítése az 1913. évi XVI. t. c. szerint. Lakása: egy a legszükségesebb butorokkal ellátott szoba, lakbérpótlék évi 140 kor. Pályázhatnak okl. tanítók és tanítónők. A német nyelv tudása, a kántoriakban való jártasság szükséges. Helyettesítés a kántoriakban szükség esetében megkívánatik. A pályázatok *szept. 30-ig* nyújtandók be. Róm. kath. iskolaszék elnöke. Récény, u. p. Lakompak. 597—1

A dóri róm. kath. iskolaszék lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma 6 kat. hold, 260 □ öl elsőrendű szántóföld; párbér címén 1/4 pozsonyi mérő búza és 28 fillér minden pár után (párok száma 160); harangoztatásról történő gondoskodásért (kikapcsolható) minden pár után 1/8 pozsonyi mérő búza, a hitközségi pénztárból 160 kor., az egész javadalom összeértéke 812 kor., a többi államsegély. Kétszobás lakás és mellékhelyiségei, istálló, ólak és konyhakert. Vasúttállomás Dörbágyos, Csorna. Pályázati határidő *szept. 25. Smiczhoffner plébános, iskolaszéki elnök.* 649—1

A doborjáni (Sopronm.) róm. kath. elemi iskolához helyettes tanerő kerestetik. Törvényes fizetés, lakás és fűtés. Határidő *szept. 22. Az iskolaszék.* 702—1

A sopronkerteszi róm. kath. népiskolához helyettes tanító kerestetik. Fizetése havi 100 kor., butorozott szoba és téli fűtésre havonta 1 1/2 m³ kemény hasábia. Pályázati határidő *szept. 22. Az iskolaszék.* 700—1

A felsőgallai (Komáromm.) róm. kath. iskolaszék a a háború tartamára egy helyettes tanítói (női) állásra pályázatot hirdet. Javadalom évi 800 kor., butorozott szoba fűtéssel, helyi 200 kor. drágasági segély és állami pótlékok. Magánoktatásból biztos mellékkereset. Kérvények *szept. 20-ig az iskolaszéki elnökséghez* küldendők. 671—1

Sopronnyék róm. kath. elemi iskolához rendes tanítói állásra pályázat hirdettek *okt. 5-ig.* Javadalmazás: rendes fizetésen kívül 6 m. kemény hasábia. Csak férfitanítók pályázhatnak; német nyelv ismerete szükséges, a kántoriakban köteles segíteni. *Iskolaszék.* 673—1

A lajtapordányi róm. kath. iskolánál egy helyettes osztálytanítói állás betöltendő. Fizetése a községtől évi 800 kor., butorozott szoba, többi államsegély. Pályázati határidő *szept. 25. Iskolaszék.* 680—1

Kecskéd (Komáromm.) Iskolánktól hadbavonult tanítónk helyettesítésére okl. róm. kath. férfi vagy nőtanítót keresünk. Fizetése állam-pénztárból 800 kor. rendes, 800 kor. háborússegély. Butorozott szoba fűtéssel. Egy tehetős családnál gyermekek külön tanításáért ingyenes élelmezés. Vasúttállomás. Folyamodások *okt. 1-ig iskolaszéki elnökhöz* benyújtandók. Állás választás után azonnal elfoglalandó. 689—1

Illmicre (Mosonm.) törvényszabta fizetéssel, lakbérrel, 1 öl kemény hasábfával javadalmazott férfitanítói állásért pályázhatnak tanítónők is *okt. 5-ig a plébánoshoz.* 687—1

A vértessomlói (Komárom.) róm. kath. népiskolánál egy rendes tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló természetbeni lakás. A község pénztárból évi 600 kor., 20 kor. kertvátság és 48 kor. tüzfűtővátság és megfelelő államsegély. Pályázhatnak németül tudó férfi- és nőtanítók. Kötelessége az I—II. oszt. vallás-erkölcsös oktatása, kántori teendőkben segédkezés, egyebekben a rendszabályok irányadók. A győregyházmegyei tanítóegyesületbe tagul beletenni köteles. Pályázati határidő: a pályázat megjelenésétől számított 2 hét. Keilően felszerelt kérvények

ft. *Nácz József* plébános, iskolaszéki elnök címére küldendők. 607—1

Kalocsai érseki megye.

Szentülőp (Bácsm.) Pályázat hirdettek egy helyettes tanítói állásra az V—VI. fűtőosztály vezetésére. Jövedelme a működési évre 2400 kor. Nők is pályázhatnak. A pályázatok legkésőbb *szept. 25-ig Diekmann Ferenc* kántortanítóhoz, Szentülőp (Bácsm.) intézendők. 647—1

Rém községben (Bácsm.) nyugdíjazás folytán megüresült kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. Tanítói fizetés a községtől 400 kor., a többi államsegély, lakás: három szoba, előszoba, konyha, kamra, pince, melléképületek és kert. 2. A kántori teendők elvégzéséért: 300 kor. havi előleges részletekben a község pénztárból, 4 öl lágú tüzifa, 40 kor. szalmapénz és stóla a helyi szokás szerint. Kötelessége a kijelölt osztályokat az ismétlődően is tanítani, a kántori teendőket elvégezni és a Bajavidéki Tanítói Egyesületbe beletenni. Német nyelv ismerete szükséges a hívek egy része miatt. Felszerelt folyamodványok *Klanszky Ferenc* apátespereshez, Jánosalmára küldendők *okt. 15-ig.* Személyes megjelenés előnyös. 643—1

Szenttamási (Bácsm.) róm. kath. magyar tannyelvű iskola egyik férfitanítói állására pályázat hirdettek. Javadalma az 1913. évi XV. t. c. szerint. A megválasztandó férfitanító köteles az iskolaszék által kijelölt osztályban és az ismétlőiskolában tanítani; a bácsiszavidéki tanítóegyesületbe lépni s a kántort szükség esetén helyettesíteni. Kérvények *dec. 1-ig a szenttamási róm. kath. iskolaszékhez* küldendők. 650—1

Körtésen (Bácsm.) róm. kath. iskolához tanítónői állásra pályázat. Javadalma: községtől 100 kor., természetbeni lakás vagy 240 kor. lakbér és kertilletmény, a többi államsegély. Tartozik az ismétlőiskolát díjtalanul vezetni és a bajavidéki tanítóegyesület tagjává lenni. Tannyelv magyar-német. Pályázat lejár *okt. 1. Kérvények okmányokkal esperesi hivatal* Ciara (Bácsm.) küldendők. Fizetés az állás elfoglalásától fogva jár. *Iskolaszéki elnök.* 662—1

A mélykúti (Bácsbodrogm.) róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett férfitanítói állásra pályázat hirdettek. Ez állás évi javadalmazása: 800 kor. készpénz, 134 kor. tüzifa és fűtőszalmaváltság, 240 kor. lakpénz, 20 kor. kertilletmény és 6 kor. irodaátalány. A fűtési-kiegészítést az iskolafenntartó község kérelmezni fogja. A megválasztottnak kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni, az ismétlőiskolát külön díj nélkül tanítani s a bajavidéki róm. kath. tanítóegyesület tagjává lenni. Az állás azonnal elfoglalandó. A szabályszerűen felszerelt kérvények folyó évi *szept. 29-ig* a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címezve, nagys. és főtit. *Klanszky Ferenc* apát-esperesplébános úrhoz, Jánosalmára küldendők. *Iskolaszék.* 675—1

Kassai egyházmegye.

A kisszilvai (Sárosm.) róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdettek. Lakás, törvényszerű fizetés. Tannyelv magyar-tót. Tanítónők pályázhatnak. Határidő *okt. 1. Miklós Antal* lelkész, Ternye. 617—1

Keresztény nevelőnőt keresek falura három elemista gyermekem mellé. Teljes ellátás s megegyezés szerinti tizedes *Stofkó Tamás*, Ternye. 618—1

A fonyi (Abauj-Tornam) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazása: mint tanítónak a hitközségtől 600 □-öl (kataszt.) első osztályú szántóföld. A többi államsegéllyel a törvényes összegig kiegészítve. Mint kántornak: 10 kataszteri hold 1090 □-öl szintén első osztályú szántóföld. 2 kataszteri hold 531 □-öl rét. 518 □-öl adó alá nem eső terület. Régi nagy temető használatára veteményes kert gyanánt. Párber a gazdaktól; minden telek után 1 veka rozs, 1/2 telek után 1/2 veka, 1/4 telek után 1/4 veka, őszesen 4 köből rozs. Párber a zsellérektől házankint 1 kor.; összesen vagy 40 kor. A regéci hívektől 26 kor. A moyoroskai hívektől 4:80 kor. Stórajövedelem vagy 80 kor. Miscalapítványi kamatokból 21 kor. Kegyurasági kegy-

pénz 42 kor. Faltetmény a kegyúrtól 10 bécsi öl tűzifa, vágatás és fuvarozás nélkül az erdőn. Ezekhez járul 3 szobából álló tisztességes lakás, konyha, kamra, istálló, házi kert és 300 □-ös példánykert használata. Kötelessége a mindennapi és ismétlőiskolások tanítása és vezetése és az összes kántori teendők teljesítése. Az állás azonnal elfoglalandó. Férfitanítók hiányában orgonálni tudó nőtanítók is pályázhatnak ideiglenesen. A választás *szept. 29-én* lesz. Személyes megjelenés szükséges. A kérvények az iskolaszék címére küldendők. (Fonyó, Abauj-Tornam.) 641—1

A felsőkőcsényi (Sárosm.) róm. kath. tanítónői állásra *okt. 15-ig* pályázat hirdettetik. Fizetése: a hitközségtől 100 kor; 6 hold föld haszonélvezete (csak 35 kor. van e címen az államsegélyből levénva), a többi államsegély. Az iskola modern, új épület. Pályázatok *Kangyera József* esp.-plébánoshoz, Rabóc, up. Bártfa (Sárosm.) intézendők. 642—1

A felsővadászi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalom: lakás, kert, törvényszerinti fizetés földben és készpénzben. Személyes megjelenés előnyös; működés nem terített meg. Választás ideje *szept. 25. délután 4 órakor. Iskolaszék.* 679—1

A barkói (Zemplénm.) róm. kath. tanítói állásra törvényszerű illetményekkel pályázatot hirdetek. *Lukács József* iskolaszéki elnök. 684—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A berettyószentmártoni róm. kath. kántortanítóságra a pályázati határidő *szept. 28-ig* meghosszabbított. 697—1

A fugyvársárhelyi róm. kath. főkegyház kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Kötelessége: I—VI osztályú iskola és az ismétlő tanítása, kántori teendők végzése; a hitoktatás a kath. és az állami iskolákban önálló felkészítés szervezéséig. Javadalmazása: helyi járulékok 466 kor. készpénz, 7 kat. hold szántóföld, 4 kat. hold rét, 968 □-öl parlag szőlő, gyümölcsös, 60 ház után egy-egy veka kétszerbúza és 2—2 kor., 23 m. dorongra, lakás konyhakerttel és államsegély. A kérvények *szept. 29-ig Halász Gyula* plébánoshoz, Nagyváradra küldendők. Az állást azonnal el kell foglalni. 652—2

Nyitrai püspöki megye.

Óbeszterce (Trencsénm.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: törvényben megállapított illetmény. Pályázhatnak tót nyelvet beszélő oxleveles tanítók vagy tanítónők. Pályázati határidő *okt. 10.* Felszerelt kérvények alulírott elnökhöz Óbeszterce (Trencsénm.) küldendők. *Szvittek János*, iskz. elnök. 628—1

A mikostalvai (Trencsénm.) róm. kath. iskola második tanítói állására pályázhatnak tót nyelvet bíró férfi- és nőtanítók *szept. 29-ig*. Megválasztott vezető a III—VI. osztályokat. Rendes illetményeken kívül aprított fát kap amennyit szükséges. *Plébánia*, Poroszka. 637—1

A tehelyi (Trencsénm.) róm. kath. népiskolánál megüresedett tanítónői állásra *szept. 27-ig* lehet jelentkezni. Javadalma: a községtől 220 kor., a többi államsegély a szolgálati éveknél megfelelő törvényszerinti fizetéshez. Kétszobás lakás és az előírt mellékhelyiségek természetben. Az úrbéres község 4 öl tűzifát szállítat neki házhöz. *Iskolaszéki elnök.* 693—1

Peres község (Trencsénm.) róm. kath. iskolaszéke kántortanítói állásra *szept. 29.* pályázatot hirdet. Javadalom: természetbeni és államsegély. Kántori teendő igen kevés. Tót nyelv bírása szükséges. Orgonálni tudó tanítónők is pályázhatnak. A felszerelt kérvények *Augustin Emil* iskolaszéki elnök, Viszocsány, u. p. Nagysándori küldendők. 707—1

A cselkoszabadjai (Trencsénm.) róm. kath. népiskolánál tanítónői állásra *szept. 30-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma törvényes. Iskolaszéki elnök Demény. 716—1

Lázi róm. kath. iskolaszék osztatlan népiskolájához kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme természetbeni lakás megfelelő mellékhelyiségekkel. Különféle alapokból 66651 kor. és 40 kor. számított 8 mm. vegyes gabona, 30 becsült 12 méter fa, megfelelő államsegély-

lyel. Pályázhatnak nyug. kántor helyben tartózkodása következtében, tót nyelv ismerettel bíró tanító- vagy óvónők is. Kellően felszerelt kérvények *okt. 4-ig* róm. kath. iskolaszékhez Láz (Trencsénm.) intézendők. 709—1

Pécsi egyházmegye.

A harkányi róm. kath. iskolaszék az újonnan szerzett harkányi róm. kath. elemi népiskola kántortanítói állására pályázatot hirdet. Javadalom természetben: lakás (két szoba, konyha, éléskamra, pince) és kert (cca 600 □ öl); pénzben: a hitközségtől 100 kor., a politikai községtől 100 kor., stólailették és a szolgálati éveinek megfelelő államsegély. Pályázhatnak nők is. Pályázati határidő *okt. 4.* Az állás *okt. 15-én* foglalandó el. A megválasztott tanító működési költségeit nem vállalja a hitközség. A pályázatok a gyüdi *plébániahivatalhoz* terjesztendők be. 663—2

A vokányi (Baranyam.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés törvény szerinti államsegéllyel és lakás. Nők is pályázhatnak. Kérvények *okt. 2-ig* a vokányi *plébániahivatalhoz* küldendők. 717—1

A csibráki iskolaszék helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Nők is pályázhatnak. Fizetése havi 80 kor. és ugyanannyi háborússegély; 1 szobás lakás a legszükségesebb butorizzal. Pályázati határidő *szept. 27.* Pályázatok a kurd *plébániahivatalhoz* küldendők. *A csibráki iskolaszék.* 692—1

Alsómocsoládi (Baranyam.) róm. kath. magyarokú és tanvelvű népiskolánál megüresedett II. tanítói vagy tanítónői állásra pályázat hirdettetik. Törvényes fizetés és lakbér készpénzben, köteleesség díjlevél szerint. Pályázati határidő *okt. 20.* Állás azonnal elfoglalandó. Posta és vasuti állomás helyben. *Róm. kath. iskolaszék.* 719—2

A szebényi róm. kath. népiskolánál oszt. tanítói állásra *szept. 30-ig* pályázatot hirdetnek. Nők is pályázhatnak. Javadalma államsegéllyel törvényszerű. Kötelmei díjlevél szerint. Vasuti megálló Szebény. (Baranyam.) *Takács Mihály* plébános, iskolaszéki elnök. Az állás azonnal elfoglalandó. 686—1

A síklósi (Baranyam.) róm. kath. hitközség a IV. sorszámú elemi iskolai tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom: 1310 kor. és államsegély. Pályázhatnak nők is. Irodalmi működéssel bíró pályázók előnyben részesülnek. Pályázati határidő *okt. 1.* Az állás azonnal elfoglalandó. *Síklósi katolikus hitközség.* 683—1

Rozsnyói püspöki megye.

Farkasvölgyre (Nógrádm.) róm. kath. tanítónő keresetlik. Fizetése törvényes. Gyártulajdonosnál kis fia privátoktatásért kedvezményes ellátás. Folyamodványok *iskolaszékhez, szept. végéig* küldendők. 645—1

A kakasaljai filiálisbeli róm. kath. iskolaszék lemondás folytán az ottani kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom díjlevél szerint: minden tanköteles után 1 székér fa 251 kor., községtől készpénz 376 kor., hitközségtől minden hárszám után 12 fillér = 15 kor., 36 fillér, templompénztárból és alapítványból 24 kor., stóla jövedelem átlag 20 kor., földek kat. jövedelme 8 kor. 54 fillér, többi államsegély. Természetbeni lakás kerttel, két padlózott szoba, konyha, éléskamra, pince és gazdasági épületek. Tót nyelv ismerete szükséges. Tanítónők is pályázhatnak. Állás *okt. 1-én* elfoglalandó. Folyamodványok *plébániahivatalhoz*, Nagyrőce (Gömörm.) intézendők. 654—1

Segédet keresek, fizetése teljes ellátás; készpénz meggyezés szerint. Kántortanító, *Divény*, Nógrádm. 696—1

A lemondás folytán megüresedett *perkupai* (Abauj-tornam., posta, vasuti állomás helyben) róm. kath. kántortanítói állásra *szept. 28.* pályázat hirdettetik. Jövedelme: 6 kat. hold szántóföld, 3 hold 148 □-öl rét haszonélvezete. Szántóföld jelenleg felébe van kiadva. Hivetkötől 8 köből rozs. Szarvasmarhára, sertésre 1/2 házhely után legeltetési jog. Úrbéres erdőből 1/2 házhely után tűzifa. Törvényes fizetés államsegéllyel. Van jó lakása, mellék gazdasági épületekkel, házi kerttel. Stóia 100 kor. Kőte

lességei: mindennapos és ismétlősöket tanítani, nagy és olvasott szentmisét orgonával kíséreni, szombati litániát végezni. Díjlevél iskolaszéki elnöknel megnézhető. Próbaorgonálás és választás szept. 28. délelőtt. Hadmentesek pályázhatnak, személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Kellően felszerelt kérvények Szokolovszky Géza egyházi elnökhöz intézendők. A megválasztott állását okt. 1-én elfoglalni tartozik. 672—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A torbágyi róm. kath. elemi népiskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Alapfizetés a községtől 100 kor. Megfelelő államsegély, lakbér a községtől 240 kor., kertilletmény 20 kor. Kötelességeit a rendszabályok írják elő. Tannyelv magyar német. Pályázhatnak okleveles férfitanítók. Előnyben részesül, ki a kántoriakhoz is ért s ebben segédkezhetik. Pályázati határidő szept. 29. Plébániahivatal Torbágy (Pestm.). Állás azonnal elfoglalandó. 579—1

A hercegfalvai róm. kath. elemi iskolához október elsejétől a tanév végéig két helyettes tanító kerestetik. Javadalom: havi 200 kor. a község pénztárából, természetbeni lakás (egy szoba) és a megfelelő háborús segély. Az állás azonnal elfoglalandó. Férfiak előnyben részesülnek. Dr. Berger Máté, isksz. elnök. 714—1

Szepesi püspöki megye.

Komlóskert (Szepesm.) róm. kath. népiskolánál II. tanítói állásra szept. 30-ig. Pályázhatnak tanítónők is. Új lakás. Törvényes fizetés. Lublófürdő 3 kilométernyire fekszik. Két tanítóra körülbelül 80 gyermek tanítása vár. Német nyelv ismerete szükséges. Állomás okt. 15-én elfoglalandó. Up. Olubló. Iskolaszék. 658—1

A szlanicai róm. kath. népiskolánál okt. 7-iki határral kántortanítói és II-ik tanítónői állásra pályázat hirdettek. A kántortanítói állás jövedelme az 1917., XXIII. évfolyam 14. számában olvasható. A II-ik állás fizetése államsegélyes kiegészítéssel törvényes. Ezenkívül lakás, gazdasági épületek, kertilletmény. Tót nyelv bírása szükséges. A kellően felszerelt kérvények a námesztói róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. 630—1

A habovkai róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett helyettes tanítói állásra okt. 1-re pályázat hirdettek. Fizetés havi 80 kor. Rendes lakás. Tót nyelv ismerete szükséges. Övönök is pályázhatnak, sőt csak a négy polg. osztályt végzettek is. Iskolaszék. 677—1

A hármii (Árvam) r. kath. tanítói (tanítónői) állásra szept. 22-ig pályázat hirdettek. Törvényes fizetés, lakás bérlet házban. Iskolaszékre címzett kérvények kerületi tanfelügyelő úrhoz, Jablonkára (Árvam.) küldendők. Iskolaszék. 698—1

Jaszenica község (Árvam, u. p. Námesztó) róm. kath. elemi népiskola II. tanítónői (tanítói) állására pályázatot hirdetünk. Pályázati határidő e lap megjelenésétől számított 10 nap. Fizetés törvényszerű. Lakás természetben és 20 kor. kertilletmény. Tót nyelv ismerete megkívántatik. Kérvények hiánytalanul felszerelve a námesztói plébániahivatalhoz küldendők. Iskolaszék. 703—1

A rókusi (Szepesm.) róm. kath. kántortanítói állásra szept. 29-re pályázat hirdettek, mely határnapig a pályázók kérvényeiket a késmárki plébániahivatalhoz küldjék be. Pályázóknál a magyar, német és tót nyelv tudása megkívántatik. Az állomás jövedelme törvényesen megállapított terményekből és készpénzből áll. 694—1

Szombathelyi egyházmegye.

A felsőpatyi (Vasm, vasuti állomás) népiskolához az I. osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Törvényes fizetés, szép kétszobás lakás konyhával, kamrával, pincével és kántoriakért járó (évi 600—700 kor.) stólailettmény. Kötelessége a háború alatt az összes kántori teendőket elvégezni és a reáeső osztályokban tanítani. Csak férfitanítók pályázhatnak. Szociális munkálkodást vállaló tanító a hitel és fogyasztási szövetkezetek vezetésében való közreműködésével szép mellékkeresetre számíthat.

Kérvények szept. 25-ig plébániahivatal Felsőpaty címre intézendők. 631—1

A bejci róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra szept. 25-ig pályázatot hirdet. Javadalom: államsegély 810 kor., hitközségtől 37 kor., 2 hold 350 □-öl szántó, 1273 □-öl rét, amaz 56 kor. 46 fill., ez 25 kor. 61 fill. értékben; temetői fű használata 10 kor., 21 q. rozs 259 kor. 20 fill. értékben; sertéslegeltetési jog. Kétszobás lakás a szükséges mellékhelyiségekkel. Kötelességek díjlevelé szerint. Kellőleg felszerelt kérvények a nyögéri (Vasm) róm. kath. plébániahivatal címére küldendők. Választás szept. 20-án. Személyes megjelenés ajánlatos, de nem díjazatik. 659—1

Mahomfára (Zala) önálló tanítói állásra szabályszerű fizetéssel okleveles tanítót vagy tanítónőt keresünk. Állás azonnal elfoglalandó. 641—1

A pösaszentkatalini róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: 645-40 kor. készpénz a hitközségtől, 7 hold ingatlan, szántóföld és rét 124 kor. értékben, 3 öl kemény, 1½ öl puha hasábfu házhoz szállítva 84 koronára értékelve, erdőtöke kamatja 28 kor., stóla circa 200 kor., 200 kor. fizetésbe be nem számítható személyi pótlék, államsegély a kezdő javadalmazásban 431 kor. A pösaszentkatalini és abdalóci temető kaszálás joga. Lakás két szoba, konyha, éléstár, gazdasági épületek, konyhakert. Oktatási nyelv magyar, segédnyelvek horvát, német. Kántoriakban jártas nők is pályázhatnak. A kérvények alulirothoz okt. 20-ig Pösaszentkatalinba küldendők. Csenár János, isksz. elnök. 668—1

A csényei róm. kath. 3 tanerős iskolánál megüresedett II. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: törvényszerű lakás, a hitközségtől 600 kor., kertilletmény fejében 20 kor., fapénz 26 kor., a többi államsegély. A kérvényt szept. 29-ig a plébániahivatalhoz kell küldeni. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. U. p. Pápcz (Vasm.) 711—1

Váci egyházmegye.

A kerekegyházi róm. kath. iskolánál lemondás folytán megüresedett IV. számú tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: hitközség pénztárából évi 200 kor. fizetés, 240 kor. lakbér és 20 kor. kertilletmény, a többi államsegély a törvény rendelkezése szerint. Kötelessége az iskolaszék által reábizott osztályt avagy osztályokat önállóan tanítani. Pályázati határidő szept. 29. Az állás a megválasztás után azonnal elfoglalandó. Kérvények Kerekegyháza (Pestm.) küldendők. Róm. kath. iskolaszék. 656—1

A jászkarajenői (Pestm.) központi róm. kath. elemi népiskolánál üresedésben lévő férfi tanítói állásra az 1913. évi XVI t. c. alapján biztosított javadalmazással pályázat hirdettek Szabályszerűen felszerelt kérvények Kása József plébános, iskolaszéki elnökhöz szept. 30-ig küldendők. 681—1

A pilisi (Pestm.) róm. kath. elemi népiskolához helyettes tanerőt keresek havi 180 kor. és egy buorozott szoba konyhával. A helyettesítés három hónapra szól, melynek leteltével a helyettes esetleges megválasztását remélheti. Állás azonnal elfoglalandó. Cím: Kováts tanítónő Hódmezővásárhely, Fácán-u. 28. 665—1

Pusztaberkli fiókegyház iskolájához helyettes kerestetik. Lakás, havi 100 kor. Ajánlatok okt. 10-ig borsosberényi (Nógrádm.) plébániára kéretnek. 676—1

Jobbágyiban (Nógrádm., vasuti megálló) róm. kath. iskolánál lemondás folytán megüresedett harmadik férfitanítói állásra október elsejére pályázat hirdettek. Javadalma: lakás természetben, 20 kor. kertpótlék és 100 kor. alapfizetés községtől, többi szolgálati évekhez mérten államsegélyből. Kötelessége: törvények és egyházmegyei szabályzatok betartásával rábizandó osztályokat és ismétlősöket vallásosan oktatni. Gazdasági ismétlős vezetésére képesítettek vagy kántoriakban jártasak előnyben részesülnek. Iskolaszék. 695—2

A szécsekenői róm. kath. kántortanítói állás jövedelme: természetbeni lakás, 5 kat. hold 572 □-öl föld, 2 öl fa, 16 hl. párbérrözs, 32 kor. párbérrpénz, 36 kor. tandíj, összesen 576 koronában értékelve, a többi államsegély-

ből. Pályázhatnak tanítónők is. Nem kántortanítók kántori jövedelemtől elesnek. Választás szept. 21. Személyes megjelenés előnyös. Becské, Nógrádm. *Gregor Géza* plébános. 701—1

A veccési róm. kath. iskolához tanítónői állásra szept. 25. határidővel pályázatot hirdetünk. Javadalmazása törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék*. 712—1

Veszprémi egyházmegye.

A sármelléki róm. kath. osztálytanítói állásra szept. 2-ig pályázat hirdetjük. Törvényes fizetés, 600 kor. a község pénztárából, többi államsegély. Lakás és kert természetben. *Iskolaszék*. 480—1

A dabronci róm. kath. iskola osztálytanítói állásra szept. 15-ig bezárólag pályázat hirdetjük. Lakás egy szoba a legszükségesebb bútorzattal. Törvényszerinti fizetés. 140 korona lakbérpótlék, 20 kor. kertilletmény, szabad fűtés. Férfiak és nők pályázhatnak. Kötelmei a díjlevelben. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a plébániahivatalhoz, Gogánfa (Zalamegye) küldendők. 611—1

A Somogy megyében lévő Varjaskér község róm. kath. iskolaszéke helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése a tanév folyamán havi 300 kor. és lakás jutással. Tanítás csak délelőtt. Amennyiben a tót-szentpál I—II. osztályosok délutáni tanítása is a helyettesre bíztnék, még 100 kor. havi pótlék jár. Tanítónők is pályázhatnak. Kérvények szept. 30-ig *Kereszties Iskolaszék* elnök, Csákány (Somogy), u. p. Nemesvid küldendők szept. 25-ig. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó. 640—1

A szökeedenci róm. kath. iskolához a hadbavonult tanító visszatéréséig helyettes kerestetik. Díjazása havi 100 kor., kétszobás lakás, konyha, a lakásnál házikert. Nyugdíjas tanítók s nők is pályázhatnak. Kérvények *Iskolaszék* elnök, Csákány (Somogy), u. p. Nemesvid küldendők szept. 25-ig. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó. 691—1

A káptalanfői róm. kath. iskolaszék II. tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: egy kis bútorozott szoba, 1 öl fa, 120 kor. lakbérpótlék, 20 kor. kertilletmény, a többi államsegély. Kötelessége díjlevelben. Egyh. főhatóság intézkedésével a háború végéig a fogoly kékküti tanítót tartozik helyettesíteni. Pályázati határidő szept. 29. *Iskolaszék*. 700—1

Az alsóbogárdi (Veszprémm.) róm. kath. uradalmi osztálytanítói állásra szept. 25-ig pályázat hirdetjük. Fizetés törvényes, egyszobás lakás jutással, 20 kor. kertilletmény. Kötelessége díjlevel szerint. Kérvények az alsóbogárdi iskolaszékhez címezve a dégi (Veszprémm.) plébániahivatalhoz küldendők. 713—1

Homokkomáromi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetjük. Jövedelme 7 hold föld, készpenz 152 kor., gabona 29 p. mérő 135 kor. értékben, 20 m² kemény hasáb tűzifa befuarozva 100 kor. értékben, széna és szármallemény 15 kor. értékben, szolgálmányok értéke 52 kor., törvényes államsegély, stóla 300 kor., mustár-andóság (15—20 hektó) harangozásért a tanító által beszedve Lakása két szoba, minden mellék- és gazdasági helyiség jókarban, nagy gyümölcsöskert. Kötelessége díjlevel szerint. Személyes megjelenés megkívántatik, de nem díjaztatik. Próbaéneklés és választás okt. 15-én délelőtt 9 órakor. Az állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék* elnök Homokkomárom, up. Hosszúvölgy, Zalam. 715—1

Kitűnő kántori oklevéllel bíró, kellemes bariton hangú, 27 éves női tenor segédszolgálatos tanító, hel jövőjét megállapíthatja, tanítói v. kántortanítói állást keres. Ajánlatokat: *Taky Gyula* esztergomi karnagy címére kéri. 400—1

Segédkántornak ajánlkozik zeneismerettel bíró fiatal ember csekély fizetés mellett. Budapest, Nefelejts utca 23., I. em. 46. *Varga Gyula*. 678—1

Épen most jelent meg!

A Legújabb Tananyagbeosztás.

Belenyomatva a felekezeti iskolákat is kötelező teljes miniszteri tanmenet heti beosztásban (az új tantárgyak is) I—VI. oszt. Majdnem ugyanannyi tiszta hely van hagyva a finom írópapíron készült füzetben a hittani, felekezeti olvasókönyvi tananyag és az ú. n. helyi bővítések beleírására. Ara: 6 kor. Megrendelhető: *Vadaj József* ig.-tan. címén Nagyváradon (Körös u. 43.) Két pótfüzet is van. 1. Az összes Új órarendek 3 kor. 2. A gazdasági és általános ismétlő isk. Tananyagbeosztása 3 korona. 425—2

Most jelent meg hatodik kiadásban,

olvasástani „Eljárásom”. Az olvasás tanítását legkönnyebbé teszi. Vezérkönyv ára 820 kor. Kizárólag alulirotnál kapható. *Péter József* igazg. Vágsellye (Nyitra megye). 619—3

BÉKESSÉG, néplap, félévre 3 korona.

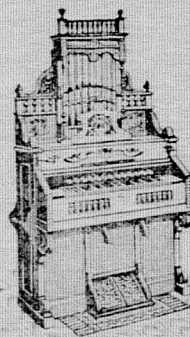
Ap. királyunk, színjáték, 2 példány 2 korona.

Sorozás és szuronyroham, színmű, 3 pld. 2 korona.

Együtt 6 kor. | Ivancsó, Nyirgyulaj. 626—2

Tantervfüzet

egy osztály, két összevont osztály, I—IV. vagy I—VI. osztály részére. Postautalványon rendelve 1 kor. *Ruzsinszky L. Váchartyán*. 699—1

HARMONIUM. Orgona.

A gyönyörű hang, melyet a világhírű és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmés szerkezete elővarázsol, önmagának zeng dicséretet. Pedálos harmoniumok orgona méretekben. Ezen általánosan elismert remek műveket bocsátja ki

STOWASSER

csász. és kir. udvari szállító

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fuvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchid-u. 5.

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű vonós, húros, fuvós hangszert.

Tanerőknek kedvezmény.

Árjegyzék a kívánt hangszerről ingyen küldetik.

Legrégibb cég. Alapított 1770.